

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 08 Ocak 2016
Sayı : 528

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Harçlar Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 05.01.2016

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Anayasa			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	05 Subat 2016		E.No: 2/1635	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
me	22	K.P.	14	M.H.
TBMM BAŞKANI	3			

22812

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİĞİ
11 Ocak 2016
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
11 Ocak 2015
No: 18046

GENEL GEREKÇE

492 Sayılı Harçlar Kanunu'nun 2. Maddesi "Mevzuu" başlığı altında şu şekilde düzenlenmiştir:

"Mevzuu:

Madde 2 – Yargı işlemlerinden bu kanuna bağlı (1) sayılı tarifede yazılı olanları, yargı harçlarına tabidir.

Ceza mahkemelerinde şahsi hukuka ait hakların hüküm altına alınması halinde de, celse harçları hariç olmak üzere (1) sayılı tarife göre harç alınır."

23.09.2012 tarihi itibarıyla Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkı kullanılmaya başlanacaktır. Ancak 492 Sayılı Harçlar Kanununda yapılan düzenleme başvuru ücreti 150,00-TL olarak belirlenmiştir. Bu ücret hakkın kullanılmasına bir çekince yaratmakta ve vatandaşların adalete erişimine engel oluşturmaktadır.

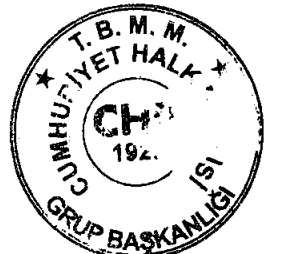
Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkı tanınmasında kar amacı güdülmemeli, bu hak bir kamu hizmeti olarak değerlendirilmelidir. Kamu hizmetlerinin de ücretsiz olması esastır. Dolayısıyla Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda harç alınmaması gerekmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine, insan haklarını ihlal gerekçesiyle başvuranların talepleri reddedildiğinde herhangi bir ceza ödenmediği gibi Anayasa Mahkemesine bireysel başvurularda da idari para cezası alınmamalıdır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi insan haklarını ihlallerin tespiti amacıyla verdiği hizmette kar amacı gütmüyor ve menfaat sağlamıyor. Devlet de Anayasa Mahkemesine yapılan bireysel başvurularda kar amacı gütmeyen, menfaat sağlamadan kamu hizmeti yapmalıdır.

Madde eski hali ile güvence altına alınan dava yolu ile hak arama özgürlüğü, bir temel hak niteliği taşımasının ötesinde diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden birini oluşturmaktadır. Kişinin uğradığı bir haksızlığa veya zarara karşı kendisini savunabilmesinin ya da maruz kaldığı haksız bir uygulama ve işleme karşı haklılığını ileri sürüp kanıtlayabilmesinin en etkili ve güvenceli yolu, yargı mercileri önünde dava hakkını kullanabilmesidir. Kişilere yargı mercileri önünde dava hakkı ve verilen kararı bir üst yargı merciine incelemek hakkı tanınması adil yargılamanın ön koşulunu oluşturur.

Hak arama özgürlüğü, diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden biri olmakla birlikte aynı zamanda toplumsal barışı güçlendiren, bireyin adaleti bulma, hakkı olanı elde etme, haksızlığı önleme uğraşının da aracıdır.

Anayasanın 36. maddesinde ifade edilen hak arama özgürlüğü ve adil yargılanma hakkı, sadece yargı mercileri önünde davacı ve davalı olarak iddia savunmada bulunma hakkını değil, yargılama sonunda hakkı olanı elde etmeyi de kapsayan bir haktır, hakkında verilmiş bir kararı temyiz etmeyi harç yatırma koşuluna bağlanması bireylerin hak arama özgürlüğünü engelleyici nitelik taşımaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 17/07/1964 tarihli 492 Sayılı Harçlar Kanunu'nun 2'nci maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere üçüncü fıkra olarak " Anayasa mahkemesine bireysel başvurular yargı harçlarına tabi değildir." İbaresinin eklenmesi öngörülmektedir.

MADDE 2- 492 Sayılı Harçlar Kanunu'na ek (1) Sayılı Tarifenin "Yargı harçları" başlığının (A) Mahkeme harçları kısmındaki "Anayasa Mahkemesine bireysel başvurularda" ibaresiyle "başvurma harcı" alt başlığının 4.maddesi metinden çıkarılması öngörülmektedir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

HARÇLAR KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 17/07/1964 tarihli 492 Sayılı Harçlar Kanunu'nun 2'nci maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere üçüncü fıkra olarak aşağıdaki ibare eklenmiştir.

“Anayasa mahkemesine bireysel başvurular, yargı harçlarına tabi değildir.”

MADDE 2- 492 Sayılı Harçlar Kanunu'na ek (1) Sayılı Tarifenin “Yargı harçları” başlığının (A) Mahkeme harçları kısmındaki “Anayasa Mahkemesine bireysel başvurularda” ibaresi ve “başvurma harcı” alt başlığının 4.maddesi metinden çıkarılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

